

Kerro luomusta asiakkaille

Vinkkejä ja materiaalia
luotettavaan luomuviestintään

Info ti 28.5.2024 klo 13-14

Tutta Rinkinen | hankeryöntekijä, Savon koulutuskuntayhtymä

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

Miten luomun käytöstä voi viestiä?

- Merkkää luomua sisältävät ruoat ruokalistalla ja tarjoilulinjastolla esim. **Tässäkin on luomua –merkillä**
- "Meillä juodaan luomukahvia"
- "Meillä syödään luomua, koska..."
- Luomukilot ja luomuprosentti
- Nettisivut ja muut sähköiset kanavat

paijatateria Lahden päiväkotilapset ja koululaiset nauttivat vuoden aikana lähes 20 000 kg luomuruokaa. Kaupunkimme huikea tavoite nostaa luomun osuus julkisissa ruokapalveluissa 70 %:iin vuoteen 2030 mennessä ohjaa vahvasti toimintaamme. Luomutuotteiden hankinnassa painotamme kotimaisuuttari, tuotteen käyttövolyymiä 🍷 ja hankintahintaa 💰.

Miten kerron luomun käytöstä oikein? ^{1/3}

Saako ammattikeittiö käyttää EU:n luomumerkkiä?

Luomutuotteen tunnistaa vihreästä EU:n luomumerkistä. Merkkiä saavat käyttää ainoastaan luomuvalvonnassa olevat toimijat eli luomutuottajat ja –tavarantoimittajat.

Koska ammattikeittiöt eivät kuulu luomulainsäädännön alaiseen luomuvalvontaan,

luomumerkkiä ei saa käyttää ruokapalvelun viestinnässä.

Luomun käytöstä voi kuitenkin kertoa muilla tavoilla kuten ruokalistamerkinnoilla ja Tässäkin on luomua -merkillä

Miten kerron luomun käytöstä oikein? 2/3

Luomu ruokalistalla: mihin kohtaan luomu-sana?

Nimeä luomuksi vain se, mikä on oikeasti luomua. Luomu-etuliitteen käyttämisessä **tulee olla tarkkana ettei johda asiakasta harhaan.**

Epäroitkö?

Huoli pois ja käytä

Tässäkin on luomua –merkkiä!

Luomusmoothie

Kaikki raaka-aineet luomua.

Esim. luomumansikka, luomujogurtti, luomuappelsiinimehu.

Luomuhernekeitto

Kaikki raaka-aineet luomua.

Esim. herne, vesi, liha*, sipuli*, sinappi*, pippuri*, meirami*, suola. Luomua**

Smoothie luomujogurtista

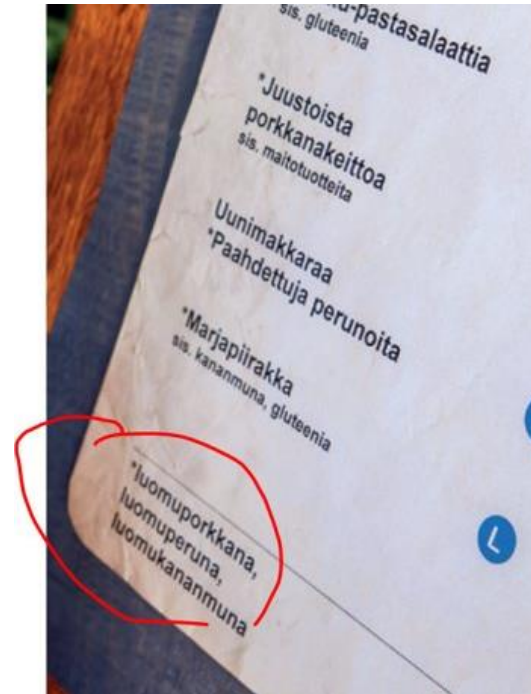
Smoothie, jossa on tavanomaisia raaka-aineita ja luomujogurttia.

Esim. mansikka, luomujogurtti, appelsiinimehu.

Hernekeitto luomuherneistä

Keitossa käytetty luomuherneitä.

Esim. herne, vesi, liha, sipuli, sinappi, pippuri, meirami, suola. Luomua**

muuramekouluruoka

MAANANTAI 22.4
Nakkikastike M, K /
Kasvisnakkikastike M
Keitetyt perunat M, GL, K, VE
Kaali-puolukkaraaste M, GL, K, VE
Paahdetut härkäpavut M, GL, K, VE

TIISTAI 23.4
Pinaattikeitto L, K
Riisihiirakka L
Kananmuna M, GL
Jääsalaatti M, GL, K, VE

KESKIVIIKKO 24.4
Kalastajankiusaus L, GL, K /
Seitan-kasviskiusaus L, K
Amerikka-tomaattisalaatti M, GL, K, VE
Herneet M, GL, K, VE

TORSTAI 25.4.
Ohrarouhepuuro L, K
Mustikka M, GL, K, V
LUOMU omenasose M, GL, K, VE
Tumma sekaleipä M, K, VE
Jääsalaatti M, GL, K, VE

PERJANTAI 26.4
Tomaattiset minipörykät M, GL, K /
Tomaattiset kasvisjauhispörykät M, GL, K, VE
Kaurajyvät M, GL, K, VE
Marinoitu KÄÄLIRAASTE M, GL, K, VE

Miten kerron luomun käytöstä oikein? ^{3/3}

100 % luomua?

Jotta ruoka-annoksen etuliitteenä voi käyttää sanaa luomu, tulee **kaikkien maatalousperäisten raaka-aineiden olla 100 % luomua.**

Luomuannoksen valmistuksessa voi käyttää ”ei luomuna” ainoastaan luomuasetuksen mukaisia tuotteita, joita ei ole saatavana luomuna tai asetuksen mukaisia sallittuja lisäaineita. **Näitä tuotteita ovat vesi, suola ja hiiva.**

Luomusämpylä

Kaikki raaka-aineet luomua,
pl. vesi, suola ja hiiva.

Esim. luomuvehnäjauho, vesi, suola, hiiva.

Luomuporkkanasämpylä

Kaikki raaka-aineet luomua,
pl. vesi, suola ja hiiva.

*Esim. luomuvehnäjauho, vesi, suola, hiiva,
luomuporkkana.*

Porkkanasämpylä luomujauhoista

*Esim. luomuvehnäjauho, vesi, suola, hiiva,
porkkana.*

Miksi on tärkeää, että luomusta viestii oikein?

Luomuun voi luottaa

Luomu on valvottua tuotantoa, johon liittyy lainsäädäntöä.

Valvonnalla ja yhteisillä säännöillä pidetään huolta siitä, että luomu on ja pysyy luomuna läpi ruokaketjun.

Kun jokainen luomuruokaketjun toimija tunnistaa oman roolinsa osana luotettavaa luomuketjua ja toimii luomulainsäädännön mukaisesti, voidaan varmistaa, että **luomu on luomua vielä ruokapalvelun asiakkaan lautasellakin.**

Ruokapalvelu osana luotettavaa luomuketjua

Ruokapalvelun tehtävänä on huolehtia, että luomuna tarjoiltu on luomua:

- ✓ Tunnista luomutuote luomumerkistä
- ✓ Pyydä luomusertifikaatti tavarantoimittajalta
- ✓ Luomuksi merkattu on aina luomua
- ✓ Viesti luomusta luotettavasti

Kuka valvoo luomun käyttöä ja viestintää ruokapalveluissa?

Luomun käytön oikeellisuutta ja luotettavuutta valvoo kunnan elintarvikeviranomainen OIVA-tarkastusten yhteydessä.

Kerro rohkeasti luomun käytöstä!

Muista hyvät toimintatavat ja nyrkkisääntö:
älä johda asiakasta harhaan.

Apua viestintään:

Viestintämateriaalia ammattikeittiöille

Lataa ja ota käyttöön Tässäkin on luomua –merkki ja muuta viestintämateriaalia.

Luomun viestintäopas

Ohjeet ja vinkit luotettavaan luomuviestintään

Luomun tietokortit

Korttien avulla kerrot luomusta asiakkaille, henkilökunnalle ja sidosryhmille tutkimustietoon pohjautuen.

Mikä tekee ruoasta luomua?

Kerro luomusta ruokailijoille infograafien avulla

Luomumerkki.fi

Helppolukuista faktatietoa luomun vaikutuksista ympäristöön, ihmisiin ja eläimiin.

Luomu on osa ratkaisua | **Luomun brändiopas**

- Luonnollisen maukasta ja puhdasta
- Luonto säilyy monimuotoisena ja maaperä kiittää
- Eläimillä tilaa liikkua ja vapaus ulkoilla
- Luonnonvaroja myös tuleville sukupolville